

هلاکت لاچوردی

در اول شهریور ۱۳۷۷، وقتی که لاچوردی، جlad اوین، به دست قهرمان ملی، مجاهد شهید علی اکبر اکبری، کیفر یافت موجی از شادی از کیفر یافتن جlad مردم را فراگرفت و به راستی یک جشن ملی برای افتاد. رهبر مقاومت، در پیامی به همین مناسبت، این شور و شوق میهنی را: «نشان دهنده یک آگاهی ملی و ادراک عمیق و فرآگیر مردمی» نامید.

کثرت جنایات لاچوردی و شناخت آنها وی را در ردیف یکی از بدنام‌ترین جنایتکاران علیه بشریت در نیمه دوم قرن بیست قرار داده است. روزنامهٔ الشرق الاوسط او را یک دیو لقب داد و روزنامهٔ واشینگتن پست دربارهٔ «چهرهٔ نحس و بدسگال» او نوشت: «تمامی داستان حقوق بشر در ایران را بازگو می‌کند که به عبارت دیگر حقوق بشری وجود ندارد». مجازات لاچوردی، برای آخوندهای حاکم که سمبل سرکوب و جنایت در رژیم‌شان را از دست داده بودند، ضربهٔ تلخی بود.

اختامی، رئیس جمهور رژیم، در پیامی «ضممن عرض تسلیت شهادت اسدالله لاچوردی، از مسئولان اطلاعاتی و عملیاتی خواست تا با هوشیاری کامل عاملان این جنایات را هرچه زودتر شناسایی کنند». وی افزود: «بار دیگر دست ناپاک آدمکشان بداندیش و زشت کردار یکی از سربازان سختکوش انقلاب و خدمتگزاران مردم و نظام را به شهادت رساند و پروندهٔ سیاه تروریستها را سیاهتر کرد... دولت جمهوری اسلامی ایران همهٔ توان خویش را در راه مبارزه با تروریستهای رسوایه کار خواهد بست و از مسئولان اطلاعاتی و عملیاتی می‌خواهد که با هوشیاری عاملان این جنایت را هرچه زودتر شناسایی کنند، تا به جزای کردار زشت خود برسند» (۱۴).

خامنه‌ای، فرد شمارهٔ یک نظام آخوندی، اعلام کرد: «شهادت... لاچوردی که از چهره‌های منور انقلاب... بود، بار دیگر ارج و قدر سربازان دیرین اسلام و مبارزان سختکوش راه آزادی را در خاطره‌ها زنده ساخت. منافقان کوردل... با این جنایت عمق کینهٔ خود را نسبت به یاران صادق امام امت و خدمتگزاران حقیقی مردم آشکار کردند». خامنه‌ای گفت لاچوردی در تمام «میدانهای سخت حاضر بود» و «با قدرت و...

تره بند غنمه سکم سرد

و نگولونز ریخت میان دو چشم دشمن خواهیستا

. پا آنگه که ملیعی من سیه

تره بند غنمه سکم سرد

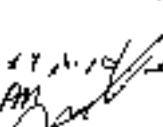
من برای سوزار همین بار

و یقین دارم

خط فاصل آدمی و گرگ در راه دیده شده

ظاهر اندیشه و در آرمان

ساعت ۱۲، ۵ شب جمعه ۱۰، ۱۴

تردید نخواهم کرد

و گلوله را درست میان دو چشم دشمن خواهم نشاند

یا آن جا که قلبش می تپد

تردید نخواهم کرد

من برای هزار میں بار

و یقین دارم

خط فاصل آدمی و گرگ در روان کشیده شده

«در اندیشه و در آرمان»

ساعت ۱۲، ۱۰ شب جمعه ۱۰، ۵

دستخط و تصویر قهرمان ملی، مجاهد شهید علی اکبر اکبری،
که با عملیات قهرمانانه خود دژخیم پلید اوین، لاجوردی، را به کیفر رساند

به دور از اغراض و مطامع مادی، ادای وظیفه کرد و هیچ خستگی به خود راه نداد» (۱۵). رفسنجانی، رئیس «مجمع تشخیص مصلحت نظام»، در روز اول شهریور طی پیامی هلاکت لاجوردی را که از او به عنوان «سرباز همیشه در سنگر اسلام و انقلاب» یاد می‌کرد، به خامنه‌ای تسلیت گفت و افرود: «اطمیننم که خداوند متقن و عادل او را در بزم شکوهمند اولیای خود می‌پذیرد... انتظار داریم که مسئولان امنیت کشور از این گونه ذخایر انقلاب حفاظت کامل نمایند».

ناطق نوری، رئیس مجلس رژیم، گفت: «لاجوردی که عمر با برکت خود را در راه حفظ و حراست از ارزش‌های اسلامی خالصانه صرف کرد، به زیارتین وجه در جوار رحمت حق جای گرفت».

بزدی، رئیس وقت قوه قضاییه، از لاجوردی «به عنوان یکی از چهره‌های کم نظر، مؤمن و آگاه انقلاب اسلامی» یاد کرد. وی تأکید کرد: «خدمات و خدمات او در دوران همکاری با قوه قضاییه بر هیچ کس پوشیده نیست».

موسوی لاری، وزیر کشور خاتمی، در روز ۲ شهریور ۱۳۷۷ با صدور بیانیه‌یی تأکید کرد: «آنان که می‌پنداشند با به شهادت رساندن انسانهای وارسته و آزاده‌بی هم‌چون لاجوردی می‌توانند امنیت جامعه را خدشه‌دار کنند، و مقاومت ملت ایران را درهم شکنند، سخت در اشتباهند». وی از لاجوردی جلالد به عنوان «یک انسان بزرگ» که دارای «زندگی ساده و بی‌آلایش» بود، نام برد و تأکید کرد «خدمات ارزشمند او قبل و بعد از انقلاب بر کسی پوشیده نیست».

عسگر اولادی، دبیرکل «جمعیت هیئت‌های مؤتلفه»، از لاجوردی به عنوان کسی یاد کرد که «در راه شناخت اهل نفاق گام برداشت و به افشاگری علیه منافقین در زندانهای رژیم شاه می‌پرداخت». وی افزود: «لاجوردی در زندان، پرده‌های ضخیم نفاق منافقین را به خوبی شناسایی می‌کرد. او در عین حال در دادستانی انقلاب و مدیریت زندانهای کشور محبت عجیبی به فریب خورده‌گان ابراز می‌نمود که نمونه‌اش را تاکنون ندیده‌ام...» (۱۶)

۱۵- رادیو-تلوزیون رژیم ۲ شهریور ۱۳۷۷

۱۶- روزنامه کیهان ۲ شهریور ۱۳۷۷

«کمیتهٔ سیاسی حزب کارگزاران سازندگی»، در بیانیهٔ بی اعلام کرد: «امروز شخصیت زجردیده و مردمی - مرحوم حاج سید اسدالله لا جوردی - که از سابقهٔ درخشناد و مقاومی در عصر ستمشاهی برای پیشبرد اهداف انقلاب اسلامی برخوردار بود، مظلومانه قربانی دست ستمگران و رفتار ظالمانهٔ تروریستهای رسوا قرار گرفت و خون او به ناحق بزمین ریخته شد» (۱۷).

و روزنامهٔ خامنه‌ای (جمهوری اسلامی) نوشت: «لا جوردی پیشانی حملهٔ علیه منافقین بود...» این روزنامه با یادآوری «نقش منحصر به فرد» او علیه مجاهدین، افروزد که او در این راه «سنگ تمام گذاشت و لحظه‌ی آرام نگرفت» (۱۸). این روزنامه افروزد: لا جوردی «حق حیات به گردن همه دارد» (۱۹).

هرچند این جlad سفاک و بی‌رحم به اندازهٔ کافی رسواست، اما بد نیست به شمه‌یی از گفته‌ها و مواضع علنی او اشاره کنیم.

گفته‌ها و مواضع علنی لا جوردی

- مصاحبه با روزنامه اطلاعات، اردیبهشت ۱۳۶۱: «گروهکهای فاسدی که همه شان باید قلع و قمع بشوند وقتی با نظام جمهوری مبارزه می‌کنند، بنابر دستور مذهبی محاربند و باید همه شان اعدام شوند... به عقیدهٔ من هیچ یک از افراد این سازمان نباید احساس آرامش در این مملکت داشته باشند. همیشه باید مضطرب و در وحشت باشند... و یک خواب خوش و یک قطره آب خوش نباید از گلویشان پایین برود. امنیت باید باشد برای مردم حزب الله ...»

- مصاحبه با روزنامه اطلاعات ۱۳۶۱ مرداد ۱۳۶۱: «بعضی کسانی که جرمشان محرز می‌شود و خودشان اعتراف می‌کنند که با اسلحه زدیم و آدم کشیم، برای دادگاه دیگر زمان نمی‌خواهد. ظرف دو ساعت که از دستگیریش می‌گذرد، محاکمه اش پایان می‌باید و حکم صادر می‌شود و اجرا می‌گردد... امیدواریم که در آئینهٔ نزدیک ما ریشهٔ منافقین را بکنیم».

۱۷- روزنامه همشهری ۳ شهریور ۱۳۷۷

۱۸- روزنامه جمهوری اسلامی ۴ شهریور ۱۳۷۷

۱۹- روزنامه جمهوری اسلامی ۵ شهریور ۱۳۷۷

- مصاحبه با روزنامه جمهوری اسلامی ۱۸ بهمن ۱۳۶۱: «تا آخرین نفر اینها (مجاهدین) را جمع نکنیم، به هیچ وجه کوچکترین سازشی در ذات دادستان، شما ملت پیدا نخواهید کرد و تازمانی که اینها رمقی در جان دارند، با آنها مبارزه می‌کنیم و تازمانی که اینها را به کلی از پای در نیاوردیم، از پای نخواهیم نشست».
- مصاحبه با کیهان ۳ اردیبهشت ۱۳۶۲: «مطمئن باشید یک نفر تروریست باقی نخواهیم گذاشت».

نظیر این اظهارات با صراحتی بیشتر در گفتگو با زندانیان گفته شده است که به برخی از آنان که از میان گزارشهای زندانیان مجاهد از بند رسته انتخاب شده، اشاره می‌کنیم:

- در جریان بازجویی از یکی از زندانیان: «کافی است که فقط ۵ نفر مجاهد باقی بمانند، باز هم رشد می‌کنند و پدرمان را در می‌آورند. همه شما را باید کشت. الان هم که زنده هستید موقت است و ما سروقت سراغ همه تان می‌آییم».
- در حسینیه اوین قبل از اجرای هر برنامه: «همه باید تواب شوند، و گرنه حکم همه طبق گفته امام اعدام است».

- در یکی از سخنرانیهایش در سالن اجتماعات اوین: «ما برای نابودی و کشتن شما و سازمان شما از تمامی تجربیات افراد و سازمانها و کشورهای دیگر استفاده می‌کنیم. باید به شما حداقل غذارا بدھیم تا فقط بتوانید زنده بمانید».

- خطاب به زندانیان در اوین: «ما از مجاهدین اعدام شده تنها کسانی را پاک شده می‌دانیم که اطلاعاتش را گرفته باشیم. این دسته را در قبرستان مسلمانان دفن می‌کنیم. اما کسی را که در درگیری کشته شود یا در زندان به هر طریق غیر از اعدام (زیرشکنجه یا خودکشی) کشته شود، ما او را در قبرستان مسلمانان دفن نمی‌کنیم. زیرا که او کافر از دنیا رفته و باید در کفرآباد دفن شود».

- خطاب به زندانیان: «حاکم شرع حکم شرعی داده است که آن قدر شما را به اصطلاح حد بزنیم تا این که یا توبه بکنید یا این که کشته شوید».

- خطاب به ۷۵ زندانی سیاسی که در سلوکی که در سلوکی که برای ۵ نفر ساخته شده بود، جا داده شده بودند: «انشاء الله به زودی بسیاری از شما اعدام خواهید شد و تعدادی به زندان دیگر منتقل خواهید شد و مشکل کمبود جا حل می‌شود».

- پس از ۱۱ ساعت شکنجه مدام یک مجاهد و ناتوانی در برابر مقاومت او: «اگر من

صد نفر از اینها را داشتم، دنیا را می‌گرفتم».

مختصری از سوابق فتیگین لاجوردی

- لاجوردی در موضع دادستان تهران و رئیس زندان اوین و بنا به دستور خمبنی، طی دهه ۱۳۶۰ مسئول مستقیم قتل دهها هزار تن از زندانیان سیاسی و به ویژه مجاهدین بود. وی در روز ۱۹ بهمن سال ۱۳۶۰ فرماندهی عملیات حمله به پایگاه مرکزی مجاهدین را به عهده داشت و در تلویزیون بر بالای جسد سمبل زن انقلابی مجاهد اشرف رجوی و سردار شهید خلق موسی خیابانی ظاهر شد، در حالی که طفل شیرخوار اشرف را بر فراز جسد به خون تپیده مادرش به عنوان غنیمت و علامت پیروزی به نمایش گذاشتند بود.
- شخصاً صدھا نفر از دختران جوان و کم سن و سال و حتی مادران سالخورده را در زندان مورد تجاوز قرار داد.

- شخصاً در شکنجه و اعدام و زدن تیر خلاص شرکت داشت.
- مادران مجاهد سکینه محمدی اردھالی (مادر ذاکری) ۷۰ ساله، ملک تاج حکیمی ۵۵ ساله، آراسته قلی وند ۶۵ ساله، رضوان رفیع پور (مادر رضوان) و معصومه شادمانی (مادر کبیری)، و هم چنین خواهران مجاهد معصومه عضدانلو، زهره تبریزی، قدسی محمدی و شهلا حریری مطلق را شخصاً شکنجه و اعدام نمود.
- مبتکر و یکی از طراحان اصلی زندان گوهردشت و گسترش سلولهای انفرادی برای شکنجه هر چه بیشتر و در هم شکستن مقاومت زندانیان سیاسی بود.
- دسته ها و باندهای جنایتکار مشکل از پاسداران و مزدوران تبهکار را برای ضرب و شتم و ترور مجاهدین و زندانیان آزادشده در خارج از زندان، تشکیل داد.
- زندانیان را در مقابل چشم والدین، همسران و کودکان خردسال آنها شکنجه می کرد.

- لاجوردی چندبار به زندانیان گفت: «اگر مجاهدین را از جمعیان جدا کنیم سر یک ماه همه شان می بردند». براین اساس، بند «قفس» را راه انداختند.
- مبتکر طرح بیگاری کشیدن و استثمار گستره زندانیان سیاسی بود(۲۰).

۲۰- نقل از اطلاعیه ستاد فرماندهی مجاهدین در داخل کشور اول شهریور ۱۳۷۷

لاجوردی از زبان شاهدان

قتل دو میلیشیا

از بدو ورودم به زندان، صحنه‌هایی را دیدم که بیشتر شبیه به یک کشتارگاه بود. با این که چشم بسته بود ولی از زیر چشم‌بند می‌توانستم ببینم. اولین جایی که چشم را باز کردم، زندانیانی را دیدم که از پاهاشان آویزان شده بودند و به وحشیانه ترین شکلی به سر و صورت و شکم و پای آنها می‌کوییدند. همان شب اول دو میلیشیا جلو چشمهاخ خودم توسط لاجوردی شهید شدند. او آن قدر آنها را زد تا این که خاموش شدند. بعد فریاد زد پتو بیاورید و اینها را ببرید. در سلولهای انفرادی بچه‌ها را دار می‌زدند. بسیاری از هم سلولهای شاهد بودند که دژخیمان با اجساد به دار آویخته چه رذالتها می‌کردند. گاهی هم زندانی را به شکل ناقص حلق آویز می‌کردند و قبل از این که شهید بشود پایین می‌آوردن و دوباره پیکر نیمه جانش را بالا می‌کشیدند. خیلی از دوستان خودم با دیدن این صحنه‌ها حالت روانی پیدا کرده بودند.

قتل و تجاوز

در راهرو طبقه دوم ساختمان شعبه‌ها در حالی که جا برای نشستن نفرات هم نبود، از زیر چشم‌بند که نگاه می‌کردم، همه لباسها خونی و پاهای ورم کرده بودند. از داخل هر اتاق در آن واحد صدای ضربات کابل و نعره‌های چندین نفر به گوش می‌رسید. ناگهان دری پشت سرم باز شد، صدای حرف زدن و خنده‌های چندنفر را شنیدم که از اتاق بیرون آمدند، پشت سرم ایستاده بودند و بر سر این که امروز کدام دسته و چندنفر را برای اعدام ببرند حرف می‌زدند. یکی از آنها صدایش را آهسته کرد و از دیگری پرسید: «راستی حاج آقا دیشب خوش گذشت؟» و خنید. مخاطب، که وقتی صدایش درآمد فهمیدم لاجوردی است، با خنده‌یی چندش آورتر از او جواب داد: «جای شما خالی بود». اولی باز پرسید: «خوب تعریف کن چه جوری بود؟» و جلال اصلی ادامه داد: «اول لباسهاشونو درآوردیم ... بعد کار و تموم کردیم». همه زدند زیر خنده. ساعتی بعد در صفحه دستشویی به طور قاچاقی چشم‌بند را بالا زده بودم، یکی از دوستانم را دیدم، پرسیدم از بچه‌ها چه خبر؟ او گفت دیشب اعدام شدند. از شهید قهرمان اشرف جلالی گفت که در دادگاه

هر چه می توانسته به گیلانی و خود خمینی جlad فحش داده . به همین دلیل قبل از اعدام ۳۵۰ ضربه دیگر به کف پایش زده اند . و او بعد از آن هم در حالی که روی زانو راه می رفته زنان پاسداری را که می خواسته اند به او دست بزنند ، با ضربه از خود دور می کرده و خودش به روی زانو به سمت تپه ها می رفته است . شهید اشرف جلالی جزء همان سری بود که ساعتی قبل لا جور دی درباره شان حرف می زد .

اعدام در استخر

در درمانگاه اوین ، دکتر گفت راستی می دانی در استخر چطور اعدام می کنند؟ دور تا دور استخر را از محکومان به اعدام پر می کنند و بعد از وسط استخر به دستور حاج آقا لا جور دی و آقای گیلانی که اکثراً خودشان ناظر بر اعدام هستند آنها را به رگبار می بندند . حاج آقا لا جور دی می گوید این بهترین نوع اعدام است . خونها در قسمت عمیق استخر جمع می شود و بعد هم می شود با آب استخر را شست و برای تیرباران بعدی آماده کرد .

محل اعدامها

اعدامها تا سال ۱۳۶۱ در پشت بند ۴ زندانیان انجام می گرفت . دسته های ۲۰۰ تا ۴۰۰ نفری را در آن جا به جو خه های تیرباران می سپردند . بعد از مدتی در این محل آن قدر خون جمع شده بود که برای از بین بردن آن و عادی ساختن محل ، لا جور دی دستور داد در آن جا درختکاری و گلکاری کنند .

بعد از حسینیه

سال ۱۳۶۰ و ۱۳۶۱ هر شب ما را به حسینیه می بردنده ، لا جور دی می آمد روضه خوانی می کرد و گریه زاری راه می انداخت . هر شب پشت بلندگو می گفت شما مجاهدین به من می گویید که هر شب یک لیوان از خون شماها را نخورم شب نمی خوابم . وقتی از حسینیه بر می گشتمی صدای رگبارهای اعدام بچه ها به گوش می رسید . بعد شمارش تیر خلاصها شروع می شد . گاه به ۷۰ تا ۸۰ یا ۹۰ می رسید . گاهی هم از بس زیاد بود ، شمارش از دستمنان در می رفت .

عیدی لاجوردی به مادران

عید سال ۱۳۶۱ بود. هفت نفر از مادران پیر و سالخورده را صدا کردند و گفتند می خواهیم عیدی بزرگی بدیم. مادر ایران ۳ فرزندش اعدام شده بود، مادر عذراء؛ یک پسرش، مادر همدم؛ یک پسرش، مادر زینت؛ پسر و نوه اش و مادری که به او می گفتند حاجی خانم دو پسرش را اعدام کرده بودند. مادران رفتند و بعد از اندک زمانی برگشتند. وقتی بچه ها پرسیدند که چه اتفاقی افتاد، گفتند رفته بپیش لاجوردی، بچه هایمان اعدام شده اند و به ما گفتند اعدام کردیم، ولی نه وصیت نامه دارند و نه محل دفن، بروید و جشن بگیرید، عیدی بزرگی است.

برکه خون به جای ملاقات

رفته بودیم اوین ملاقات، اما به ما ملاقات نمی دادند. پاسدارها چند خانواده را زیر کتک گرفتند و به ضرب و شتم ما پرداختند. بالاخره پس از ساعتها انتظار و اصرار ما که حاضر نبودیم بدون ملاقات بازگردیم، لاجوردی خودش از زندان بیرون آمد و با خنده گفت «اشکالی ندارد می توانید بیایید ملاقات کنید» و سپس اجازه ورود به محوطه اوین داده شد. پس از مدتی ما را به کنار تپه ها بردند. در آن جا با حیرت متوجه شدیم که در قسمتی از زمین برکه بی از خون به وجود آمده است. لاجوردی با خنده جنون آمیزی گفت: «بفرمایید ملاقات کنید! محل ملاقات این جاست. بچه های شما تیرباران شده اند».

باید چشم در آوری!

لاجوردی پدر یکی از بچه ها را دستگیر کرده و شکنجه می کرد. کارد را دستش داد و یکی از بچه ها را جلو او نشاند و گفت چون پسر تو مجاهد است و الان اینجا پیش ما نیست، به جای پسرت باید چشم این یکی را دریابوی، تا ما باور کنیم که تو مجاهد نیستی.

یا باید روی کابل کم شود یا روی شما

از گزارش های مجاهد شهید نصرت الله باهو: «از اردیبهشت ۱۳۶۱ ما را به بند ۶ مجرد

در واحدیک [زندان قزلحصار] منتقل کردند، از این تاریخ به بعد موج جدیدی از فشار و شکنجه دوباره در اشکال جدیدی شروع شد، به طوری که کابل زدن به صورت جیره روزانه درآمده بود. از آن جا بود که با اوچگیری مقاومت بچه‌ها، حاج داود جلال می‌گفت: «یا باید روی کابل کم شود یا روی شما». رژیم تمام این شیوه‌ها را آزمود و وقتی به بنست رسید، لاچوردی جلال با شکنجه گرانش همراه حاج داود وارد بند ما شد و همه را تهدید کرد و گفت: «تا دو ماه دیگر شما را از این جا منتقل می‌کنم و به جایی می‌فرستم که هیچ کس با خبر نشود و آن جا سرتان را می‌برم». رأس دو ماه پس از این تهدیدهای لاچوردی، ما را در تاریخ ۱۴ مهر با پاهای برهنه از قزلحصار به گوهردشت برdenد.

در انفرادی بمانید تا زمانی که پوسید

پس از دو ماه که در انفرادی بودیم، تعدادی از ما را استباهاً به بند ۱۹ گوهردشت برdenد. در هراتاق ۱۰ تا ۱۴ نفر بودیم. هنوز چند روزی نگذشته بود که لاچوردی برای بازدید آمد. فهمید ما از قزلحصار به این جا منتقل شده‌ایم. به سرعت ما را به انفرادی، با شرایط سخت‌تر از قبل، منتقل کرد. لاچوردی گفت جای شما در انفرادی است تا زمانی که پوسید.

اتاق فوتیا

یکی از خواهران را هر شب می‌برند شعبه ۷ اوین، چادرش را روی سرش می‌کشیدند و مانند توب فوتیا بین لاچوردی و بازجوی شعبه ۷ توب بازی می‌کردند. بعد از مدتی او را اعدام کردند.

قصصیر مجاهدین

اغلب، فاضلاب توالتها می‌گرفت و از لوله‌های آنها چکه می‌کرد. وقتی یک بار به لاچوردی از این بابت شکایت شد، گفت ما که زندان را برای این تعداد نساختیم، تقصیر خودتان است که این همه زیاد هستید.

زندان هزار سلول

از اواخر مهر ۱۳۶۱ به دستور لاچوردی، یک دوره سرکوب در زندان قزلحصار آغاز شد. آبان سال ۱۳۶۱ رژیم ساختمان زندان گوهردشت را به اتمام رسانده و سلوهای انفرادی آن را آماده بهره‌برداری کرد. این زندان به ابتکار و با ایده لاچوردی ساخته شده بود و اسم آن را «زندان هزار سلول» گذاشته بودند. ایده لاچوردی این بود که با اندختن زندانیان مقاوم در سلوهای انفرادی گوهردشت، مقاومت آنها را می‌شکند. تیرماه سال ۱۳۶۲ لاچوردی به قزلحصار آمد تا برای شروع فصل جدیدی از فشار، آن جا را تصفیه کند. ابتدا در سلوهای را بستند و رفت و آمد را محدود کردند. تنیبه رایج ایستادن سرپا و بی خوابی بود، از حداقل ۲۴ ساعت تا هر چقدر که جا داشت. تعدادی از بچه‌ها در همین دوره دچار بیماریهای عجیب و غریب شده بودند، به این شکل که ناگهان دچار حمله عصبی شده و به بالا و پایین می‌پریدند حتی تا ۸ نفر هم نمی‌توانستند آنها را مهار کنند.

در برابر عاشورا

شب عاشورای سال ۱۳۶۳ بود که ما را به زور به حسینیه اوین بردنده تا در مراسمی که می‌گفتند «تواین» می‌خواهند اجرا کنند، شرکت کنیم. وقتی وارد سالن شدیم، پاسداران دور تا دور ایستاده بودند و لاچوردی همین طور راه می‌رفت و برای ما رجز می‌خواند. هنوز برنامه شروع نشده بود و بچه‌ها دسته دسته بلند می‌شدند و شعار می‌دادند. لاچوردی هاج و واج مانده بود و نمی‌فهمید که جریان چیست و اینها کی هستند؟ عاشورای آن سال، مظلومیت امام حسین را بیشتر از همیشه احساس می‌کردیم. به طور مثال، هاجر کرمی قبل از شهادت در راهروهای شعبه بازجویی، ازبس که شلاق خورده بود و کارش به دیالیز کشیده بود، می‌گفت، «یا امام حسین! الان درد تشنگی تو را بهتر می‌فهمم!»

آن روز، در حالی که لاچوردی جلاad و پاسداران جنایتکار، ما را دوره کرده بودند، همه بچه‌ها به یاد شهیدان برافروخته شده بودند و هر از گاهی مثل یک موج بلند می‌شدند و شعار می‌دادند، «آتش زدند به خیمه‌ها، فریاد یا محمد...» لاچوردی که اعصابش داغان شده و نمی‌توانست جمعیت را کنترل کند، فریاد می‌کشید «هیچ شعاراتی ندهید، شعار از

طرف ما پخش می شود»، ولی کسی گوشش بدهکار نبود. به ناچار پاسدارها به سر بچه ها ریختند و به مஸروب کردن آنان پرداختند. تعدادی را به انفرادی بردن و بعضیها را تجدید محکمه کردند. تعدادی از بچه ها هم، به رغم آن که محکومیتشان در حال اتمام بود، اعدام شدند.

كمبود جا

وقتی با او درباره تنگی سلولها صحبت کردیم، جواب داد: «به زودی حل می کنیم. تعدادی را اعدام می کنیم جا باز می شود. اگر الان هم کسی داوطلب هست که جای بقیه باز شود، بباید».

تیر خلاص به مادر کبیری و شهید پاک نژاد

شی که معصومه شادمانی (مادر کبیری) و مبارز بزرگ، شکرالله پاک نژاد، را اعدام می کردند، بچه ها از لای پنجره طبقه سوم زندانی که به آن آموزشگاه می گفتند، دیده بودند که خود لا جور دی تیر خلاص را به هر دو آنها زده است.

садیسم حیوانی

لا جور دی همیشه به بچه ها می گفت آن قدر نسبت به شما کینه دارم که حاضرم خون تک تکتان را بریزم. در زیرزمین ۲۰۹ به دهان بچه ها ادرار می کرد و می گفت از زجر کشیدن تان لذت می برم.

در اصطبل جهانبانی

اصطبل جهانبانی با غی نزدیک کرج بود. این باغ از اموال مصادره شده زمان شاه بود. لا جور دی آن جا را تبدیل به زندان کرد و در آن جا نقش درجه اول شکنجه را داشت. حتی به حکمی هم که دادگاه داده بود، متعهد نبود. هر بار که به سراغمان می آمد علاوه بر شلاق تهدیدمان می کرد که: «آن قدر این جا نگهتان می دارم تا موها یتان مثل دندانها یتان سفید شود».

انگار نه انگار

شبها دو تا تیم چهارنفره و دو تا تیم سه نفره که به تیم آمار معروف بود، کارش را شروع می کرد. کار این تیمهای شمردن تیرهای خلاص بود. پاسداران کارشنان را از ساعت ۳ شب شروع می کردند، تا صبح صدای تیرهای خلاص قطع نمی شد. صبح لا جوردي با صورتی پف کرده و اخمو می آمد توی بند، تا می خواستی حرف بزنی می گفت: «حوالله ندارم، دیشب از ساعت سه داشتم تیر خلاص می زدم». این را علناً می گفت و انگار نه انگار که آدم می کشت.

لا جوردي به خون مجاهدين تشهه بود

«لا جوردي به خون مجاهدين تشهه بود، دشمنی او از نوع معمول نبود. بیان قتل عام، بیانی است که با دو کلمه و در چند ثانیه تمام می شود، ولی وقتی شما بیایید و تابلو این قتل عام را تصویر کنید، فرق می کند. وقتی که خون می ریخت، از بوی خون سرمست می شد، وقتی بچه ها زیر شکنجه پر پر می زدند، وقتی در لحظات آخر جان کنند بال بال می زدند، چشمهاش از لذت دیدن این صحنه ها بر قمی زد. کسی بود که مثل کفتاری خون آشام، حتی به بوی مجاهد حلق حساس و تیز بود.

یاد نگاهایش می افم، از بارقه انسانی تهی بود، از نگاهش شقاوت و درندگی می بارید. لا جوردي جنایتهایی کرده است که مو بر اندام آدمیزاد راست می شود. کسانی که فقط یک بار با او برخورد کرده باشند، می دانند که چه می گوییم.

من نمی دانم این لحظات چگونه در ذهنم حک شده است که هرگاه اراده می کنم، تک تکشان مثل یک فیلم، و حتی زنده تر از آن، به یاد می آید:

درهای آهنى اوین با صدای مهیبی باز می شود، چیزی نمی بینم، صدای کلاغهای روی درختان را می شنوم، می پرند، هوا پاییزی است، آفتاب خفیف و فضا دم گرفته است، خاک، بو می دهد، چه بوی عجیبی! بوی چیست؟ چیزی را نمی بینم، روی برانکارد هستم، و ژاکتم را روی سرم انداخته ام، ولی بو را حس می کنم، یاد موقعی افتادم که قربانی داشتم، یا نمی دانم چرا بویش من را یاد بیمارستان می اندازد، بویش شدید است، بوی عجیبی است! بوی چیست... "صبر کن این یکی رو هم ببریم، حاج آقا" این یکی رو هم بیندازیم روی بقیه؟... نه! این یکی هنوز زنده است!..." صدایشان را

می شنوم، می خندند! ... اما من اشکم بدون مقدمه سرازیر می شود، عجب حواس پرتی دارم: "خوب، بوی خون است، چطور نفهمیدی؟ ... جسد بچه ها رو که اعدام کردن، دارن از روی زمین جمع می کنند و یک جایی می برند ... چشمم که نمی بینه، اگه می دید، حتماً خیلیهاشونو می شناختم، شاید یک ماه پیش همه شونو تو تظاهرات دیده باشم، یا شاید با هم نشریه می فروختیم ... خدا می دونه چندتا بودن که تا الان تخلیه اجسادشون طول کشیده؟ ... " به صحنه دیگری می روم.

" حاج آقا لا جوردی رو که می شناسی؟ مارو می بینی؟ همه مون حاضریم پشت سر ش نماز بخونیم ..." صدای فریاد از اتاق بغلی بلند می شود، صدای یک خواهر است ... فریاد می زند، داد می زند: "نه!" صدایش می پیچد و تکرار می شود و در دیوارهای بتونی گم می شود ... از او می پرسد: "چند سالته؟ متولد ۴۲، یعنی، دوازده میشه هشت و ده، می شه هیجده ... خوب بسته! .. خیلی پوست کلفتی، خیال کردی ما حریف تو نمیشیم؟ ... سلام علیکم حاج آقا... اینه! خیال می کنه فاطمه امینیه! ..." از صدایش بدم می آید. اگر نمی دانستم می گفتمن شیطان همین است: "بله! شما تشریف ببرید! ..." فریادها جگرخراش است، ولی او می خنده، ریسه می رود، از خنده اش حالم به هم می خورد ... دوباره یک فریاد دیگر، یک فریادی که نمی شود آن را توصیف کرد ... مثل یک شهابی که پرتاپ می شود به آسمان و بعد خاموش می شود، و بعد از آن، یک لحظه، دیگر صدایی نیست، چند نفر به سمت آن اتاق می دونند، از فرصت استفاده کرده و سرم را بالا می کنم که از زیر چشم بندم نگاه کنم، بغل دستیم یک برادر است، از زیر چشم بندش یک قطره اشک سر می خورد و می افتد پایین.

شعبه سکوت است. هیچ کس آب نمی خواهد و دستشویی هم نمی خواهد برود؟ ... یک پتوی خاکستری روی زمین کشیده می شود، و به دنبالش شیاری از خون روی موza یکها ... نگاهش می کنم! ۱۸ ساله خاموش! خوابیده! کبود کبود است ... دستهایش را روی فقسۀ سینه اش گره زده، سرش را نمی بینم، دمرو است ... خفash می خنده ... می رود دستشویی و دستهایش را می شوید ... و می رود ... خیلی ساده! خیلی تکراری ... ولی اون ۱۸ ساله کی بود؟ نمی دانم!

شاید این یکی است ... این را که می شناسیم، روبه رویم نشسته و با چشمهاش سیاهش نگاهم می کند و حرف نمی زند ... زهره چی شدی؟ ... خودتی؟ همان زهره تبریزی

هستی؟ همان که با هم سرخیابان مهر قرار داشتیم؟ ... خودتی؟ ... چرا این طوری شدی؟ ... چی شدی؟ سرم گیج می‌رود، دستش را روی بینی اش می‌گذارد و با نگاهش می‌گوید هیس! ... زهره چرا روی صندلی چرخدار هستی؟ ... نمی‌توانی راه بروی؟ ... فقط همین یک دستت تکان می‌خورد؟ ... ترا به خدا پاهاست را تکان بد... زهره فقط می‌خندد و چشمهاش مثل آهو برق می‌زند... زهره فلچ شدی؟ ... چرا؟ ... کی این طوریست کرد؟ با دستش روی متکایم یک تصویر می‌کشد ... تصویر یک پرنده ... چی؟ جغد؟ نه! راست می‌گویی؟ خفash؟ با چشمهاش می‌خندد... جدی می‌گویی؟ خفash یعنی لاجوردی؟ ... خودش؟ ... سرش را تکان می‌دهد و چشمهاش را می‌بندد.

پنجاه، پنجاه و یک، پنجاه و دو ... یک نفر از بچه‌ها می‌زند زیر گریه، می‌گوید من دیگر تحمل ندارم، من نمی‌توانم بشمرم ... ساكت باش! ... صدو بیست، صدو بیست و یک، صدو بیست و دو ... "بچه‌ها! مثل این که می‌خواهد از دویست هم بیشتر بشه! امشب چه خبر شونه؟ صدو بیست و سه ..." مریم پروین نشسته روی تخت بهداری، نمی‌تواند ایستاده نماز بخواند، اشکهایش یکریز می‌بارد، ولی صدایش در نمی‌آید، صندلی چرخدار زهره را خالی برگردانده‌اند و دارد توی راهرو، تلو تلو می‌خورد. مریم گریه نکن! ... مریم همیشه خیلی صبور بود، ولی امشب بیتاب است: "باورم نمی‌شد زهره را با این حالش ببرند..." مریم گریه نکن! ... اشکهایش را پاک می‌کند ... خودش می‌داند که چند وقت دیگر به زهره خواهد پیوست!

زیر پنجره صدای کامیون می‌آید... لیدا می‌گوید: "بچه‌ها بیاین قلمدوش! ..." فریده می‌رود روی دوش لیدا، از پنجره بیرون را نگاه می‌کند، واخدا! ... فریده می‌افتد پایین و دستش را روی چشمهاش می‌گذارد... شیرین خودش را می‌کشد بالا ... خشکش می‌زند... "بچه‌ها! کامیون پره... واخ واخ ... چقدر زیاد هستند..." "نگاه کن بین زهره هم وسطشون هست؟ ..." "بهت زده جواب می‌دهد: "... نمی‌دونم!" ولی یکی یه لباسی مثل لباسی بهداری تنشه، از این راه راههای آبی ...

"آخی بمیرم الهی!" و بعض شیرین هم می‌ترکد... "شیرین چیه؟" "بچه‌ها، یکی از برادرها مثل این که زیر شکنجه تموم کرده، اومدن از اینجا ببرنش، همین جوری جسدش رو گذاشتند زیر برف، لاچوردی هم هست ... آخ! آخ! آخ!" شیرین نمی‌خواهد چیزی بگویی خودم دارم می‌شنوم، صدای خنده‌های کریه،

خنده های سرمست از خون. " حاج آقا! این هنوز زنده است" ، " کی چاقو داره؟ نگاهش
کن ، عین مسعود رجوی میمونه ، بنداز ، چاقو رو بنداز این جا ، عیب نداره میگم بنداز ...
خب! تموم شد ... دیالله! ... راه بیفتید ... " کامیون روشن می شود ، آسمان سیاه است و
برف می بارد ، و نور کامیون بر فها را روشن می کند ، برف ، برف ، برف!
این جا هم دوباره برف است ، برفی که خون گرم ، حجم یکدستش را ترکانده است ...
این جاروی برفها شهیدان را خوابانده اند: اشرف ، موسی و ...

موسی! موهای موسی را چنگ می زند ، موسی می ایستد ، خفash می خندد ، بچه ها
به موسی سلام می کنند ، موسی را دوباره رها می کند ... موسی می افتد روی زمین ، برف
از هم می پاشد ، خفash می گوید: "تف بیندازید! ..." بچه ها سرود می خوانند ... و
آن شب دوباره می شمریم: صد و چهل و هفت ، صد و چهل و هشت ، صد و چهل و نه ...
و اشرف و موسی را این جا و آن جا می چرخانند ، خود خفash با آنهاست ، مست
مست است ، نگاهش می کنم ، من بکی نیستم ، همه هستیم ، نمی دانم چند نفر ، چندین و
چند میلیون نفر ، داریم نگاهش می کنیم ، مصطفی روی پاهایم نشسته است ،
یک سال و نیمیش بیشتر نیست ، در که باز می شود ، خفash را که می بیند ، می ترسد ،
صورتش را توی آغوشم پنهان می کند که او را نبیند و با ترس چشمهاش را باز
نگه می دارد . خفash می گوید ، "بچه منافق!" و می رود ، مصطفی خوابش برد است ،
در خواب هجی می کند: "مامان! ..." می دانم! اشرف آمده به خوابش و دارد خواب
مادرش را می بیند . آدم هیچ وقت مادرش را فراموش نمی کند .

کی هستی؟ مامان؟ تو بی؟ آره مادر ، دلم می خواست با ناخنها یم ریزیزش می کردم ،
مامان تو که مردی! حواس است کجاست؟ الان هنوز سال ۱۳۶۰ هست ، هنوز نمرده ام ،
به من تلفن زد گفت بیا بچه ات را بگیر ، مژده کانی هم بیاور ، خوشحال شدم ، گفتم خدایا
شکرت ، بچه ام را پیدا کردم ، دویدم ، با بابات رفتیم دم در زندان ، نگاهم کرد ، گفتم
بچه ام کجاست؟ خنید! نگاهم توی نگاهش افتاد ، مثل شمر می ماند ، موهای تن راست
شد ، گفتم من پیززن را مسخره کردی؟ مگر نگفته بیا بگیرش؟ می خنده! ریسه می رود! و
دور می شود ، و همین طور که راه می رود برگه را زیر پایش له می کند .
پاسداری که ایستاده ، یک کیسه نایلکس می دهد: " بیا اینتو بگیر ، لباساشه! اگه هم
می خوای بینیش ، هر گوله ، هزار تومن می گیریم ، می خوای؟" بعد از چند ساعت ، یادم

نیست چی شد! یکی دوتا که نیستند، برو بهشت زهرا بین چندتا از این پدر و مادرها از فشار سکته کردن و آن جا خوابیده اند.

تازه الان سال شخصت هست، بیا جلو، بیا جلو، بیا جلو ... صفحات ذهنم می خواهد سریع ورق بخورد، اما همانجا متوقف شده و تکان نمی خورد، بایست! می خواهم دوباره مادرکبیری را ببینم، نگاه کن، اینجا دیوار را کنده اند، یک سوراخ بزرگ هست، آن طرف روی تخت، مادرکبیری خوابیده، از بس شکنجه اش کرده اند، عین اسکلت شده، اینجا هم قدسی محمدی هست، بهش می گوییم آزاده، اکثر بچه ها اسمش را نمی دانند، راستی فهیمه امیرحسینی را جا گذاشت، آنرا که خفash با برانکارد بردش دم جوخه، چکار کنم؟ چند وقت که می گذرد، یادم می رود که بچه ها نیستند، فکر می کنم همین دور و برهای هستند، و اینها هم که گفتم خواب بوده ... ولی امان از واقعیت ... ۱۲ دی سال ۱۳۶۰ هست، آزاده یک بار رفت تا اتفاق مرگ و برگشت، گفت: "لاجوردی هم بود، به بچه ها مازیک دادن که اسمهاشون رو روی پاهاشون بنویسند. بچه ها داشتن سرود همسفر رو می خوندند، معلوم نیست چرا منو برگردانند، من هم می خواهم برم، مادرکبیری هم هست". "آزاده! بیتابی نکن ..." سردازخیم پشیمان می شود، یک زن زندانیان را بر می گرداند، او هم شکل خفash شده، چادر سیاهش را لای دندهایش گرفته و آزاده را با صندلی چرخدار می برد، آزاده ژاکتم را که روز اول روی سرم انداخته بودند، نشان می دهد، می گوید: "من این را برم، هوا سرد است، نمی خواهم بلرزم". جوخه صف می کشد، آزاده را صدا می کنند: "مریم احمدی (نام مستعار قدسی محمدی)، از روی صندلی چرخدار بلند می شود، سینه سپر می کند، ما در بهداری نشسته ایم، صدای رگبار مثل صدای خالی کردن یک کامیون آهن، یا مثل صدای صاعقه، سخت و سنگین، فرود می آید. و تیر خلاصها حرف می زند، از فاصله هر دو تیر خلاص، می فهمیم که دژخیم مسافتی را طی می کند تا از بالای سر شهیدی به دیگری برسد و دقیق نشانه گیری می کند و گلوله را در مغز شلیک می کند ... و این داستانی است که بارها تکرار می شود ..."

هاشمی برگشته و سر و صورتش به هم ریخته، از قیافه اش فهمیدیم که رفته بوده تیر خلاص بزنه، داره با بختیاری حرف می زنه: "اون شهلا حریری چه زبون درازی داشت، می گفت من رو از کمر به جوخه بیندید که وقتی که اعدام شدم در حال تعظیم به خلق از

دنیا برم، اون معمصومه عضدانلو با اون گردن کجش، اون مریم پروین، واقعاً حاج آقا لاجوردی چه ایمانی داره، من آگه اون نبود از دست اینها دیوونه می شدم، امروز او مدم درهای سلولهارو باز کنم، احساس کردم همه ارواح ریختند سرم. حالا خوبه خون هم نداشتند. نمیدونم از کجا رمی می آوردن که شعار بدن".

سال ۱۳۶۳ شد، نگاه می کنم، کنارم خیلیها نیستند، شیرین نیست، مریم نیست، ولی حسینیه (و درواقع یزیدیه) اوین پر است، خودم را بهزور، باکمک بچه ها، از تپه های اوین کشیدم بالا تا به حسینیه برسیم، دلم می خواست حتماً آن جا را ببینم! نمی دانستم چرا؟ سقفش را نگاه می کردم که خیلی بلند بود و پنجه ره تازمین فاصله زیادی داشت، طوری که با خودم فکر می کردم، هیچ کس از بیرون نمی تواند ببیند که این جا چه خبر است، سن را هم نگاه می کردم، و سعی می کردم با نگاهم تمام جزئیات آن جا را به خاطر بسپرم، نمی دانستم چرا؟ خواهرها خیلی کم سن و سال هستند، از ته سالن تا جلو آن چشم سیاهی می رود. همه بچه ها را به زور به حسینیه می آورند، آن جا دوباره چشمم به خفاش افتاد: "کور خوندین اگه فکر کردین که میدارم یک کدو متون از این جا جون سالم به دربره، خودم گفتم دورتا دور اوین رو مین کاری بکن، نقشه ها برآتون ریختم که توی داستانها بنویسن، همه توتو پودر می کنیم". هر وقت ایده هایش را برای کشتار می گوید، نگاهش از شهوت خونریزی برق می زند. لاید این یکی که دارد به دمبايهای تل انبار شده و خونین بچه ها می خندد، و در دلش می پندارد که مسعود را دست تنها کرده است. می رود دستهای خونیش را در دستشویی بشوید، خودش است.

وقتی که صدای انفجار در اوین بلند شد و گفتند بچه ها را یک جا منفجر کردن، صدای لاجوردی را شنیدم: "همه تان را پودر می کنم". صدای تعزیزی بود! روز اول شهریور ۱۳۷۷.

شکنجه های غیرقابل تصور

"لاجوردی برای این که زندانیان را آکوده کند، می گفت هر کس توبه کرده و راست می گوید باید به جوخه برود و ثابت کند. یکی از زندانیان که ۱۵ ساله و اسمش شهریار بود برایم تعریف کرد که شبی آمدند و گفتند هر کس می خواهد برود جوخه باید بیرون. من رفتم بیرون. بردندهان پشت بند^۴ که محل تیرباران بود. دیدم عده زیادی را به صف کرده

و دارند می آورند. یک کامیون هم در کنار دیوار پارک کرده بود. حدود ۲۰ نفر از آنها را جدا کرده و به تیرک بستند. مقابل هر یک نفر یک پاسدار به زانو نشسته و با تفنگ ۳-۳ به طرف فرد اعدامی نشانه روی کرده بود. کار به این شکل بود که پاسدار نشانه روی می کرد اما با فرمان آتش، فردی که برای امتحان بریدگی آمده بود، باید ماشه را می چکاند. شهریار می گفت: یک نفر فریاد زد چشم مرا باز کنید، گفتند برای چه باز کنیم؟ گفت می خواهم ببینم کدام جنایتکاری است که به طرفم شلیک می کند. می خواهم جlad خودم را ببینیم. خواهی فریاد زد "مرگ بر خمینی جلاad، درود بر رجوی". مجتبی حلوایی که نوچه لا جوردی و گرداننده اصلی تیربارانها بود به طرف آن خواهر رفت و با کلت شلیک کرد. آن خواهر بعد از اصابت گلوله ناله می کرد. وقتی مجتبی فرمان آتش را می دهد، شهریار دستانش لرزیده و جرأت نمی کند ماشه را بچکاند. خود پاسدار ماشه را چکانده و بعد بلند شده و یک سیلی به شهریار می زند و می گوید کنار دیوار بایست تا ببایم. بعد خود مجتبی تیرهای خلاص را به سر شهیدان تک به تک شلیک می کند. بعد آنها را از تیرک باز کرده و می گوید بباید جنازه ها را به داخل کامیون ببرید. شهریار پای یکی از آنها را گرفته و به طرف کامیون می برد. در وسط راه شهریار حالت تهوع گرفته و حالت به هم می خورد. بعد با یک کلت مفصل او را به بند برمی گردانند.

سال ۱۳۶۱ در بهداری اوین، که محل بچه هایی بود که زیر شکنجه وضعشان وخیم شده بود (اتفاق شماره ۲) مجموعاً ۴ نفر بودند. یکی از نفرات به نام صمد از بچه های تبریز بود که حدود ۵ ماه قبل دستگیر شده بود. صمد هنگام دستگیری قرص سیانور خورده بود، ولی مزدوران با دارویی که شیخ الاسلام داده بود او را نجات داده بودند. صمد بعد از به هوش آمدن به مدت چند هفته مستمر زیر شکنجه بود. اولین جمله را از قول لا جوردی می گفت که به محض بسته شدن به تخت، دستور داد به صمد ۴۰ ضربه شلاق بزنند. بعد دهانش را باز کنند بپرسند اسمش چیست؟ این برای وارد کردن ماکریم فشار در ساعتهای اولیه بود که زندانی قرارهای نسوخته اش را لو بدهد. صمد، راه مریش مسدود شده بود. به همین دلیل تمام این ۵ ماه، هیچ چیز نخورده بود و با سرم زنده نگهش داشته بودند. حدود ۳۰ کیلو وزن کم کرده بود. کف هردو پایش بر اثر ضربه های شلاق گوشت اضافه آورده بود و پیوند پوست زده بودند. به همین دلیل نمی توانست راه برود. یک روز صبح اول وقت، تختهای ما را بیرون بردن و لا جوردی در آستانه در ایستاد و گفت: "حالت

جا آمده یا نه؟ زبانت باز شده؟" صمد سکوتی کرد و رویش را برگرداند. ما را به اتاق مجاور بردنند. چند ساعتی صدای خفه ناله های صمد می آمد. بعداز ظهر وقتی برگشتم دیدیم زخم های پای صمد دوباره باز شده اند. هر چه پرسیدیم صمد چکارت کردند، توان حرف زدن نداشت. از آن روز ویتامینهای را که در سرم صمد می زندن قطع کردند و خود سرمه را هم نصف کردند و در اصل مرگ تدریجی صمد را شروع کردند. صمد در آن شرایط با روحیه بی شاد خبرهای بیرون را برای ما تعریف می کرد. اما همیشه بعداز چند دقیقه ضعف می کرد و توان ادامه صحبت نداشت. صمد می گفت بچه ها همین طور که روی تخت هستید نماز بخواهید. هر وعده به یکی اقتدا می کردیم. یک روز به شوخی گفتم صمد نماز بی وضو و پشت به قبله درست نیست؟ گفت: "اولاً قبله همین جاست و وضو را هم باید با همین خون گرفت که روی ملافه هامون ریخته شده". او اخر مهر سال ۱۳۶۱ یک روز ساعت ۱۰ صبح بعد از تشنجها و دردهای فراوان، صمد که فقط چند قطعه استخوان ازش مانده بود، پر کشید و رفت".

اعدام در برابر جمع برای ایجاد رعب

"شهریور سال ۱۳۶۰ بود. به دلیل تعداد زیاد دستگیریها راهروهای دادسرای اوین که شعبه های بازجویی در آن قرار داشت، بسیار شلوغ بود. همه بچه هایی که دستگیر شده بودند قبل از این که به بند ها منتقل شوند مدت زیادی را با چشم بسته پشت در شعبه ها نگه می داشتند و به نوبت برای بازجویی می بردنند. لا جور دی به طور شبانه روزی در دادسرای بود و مستمرآ به شعبه ها سرکشی می کرد. همه شکنجه ها و بازجوییها و اعدامها زیر نظر خودش انجام می شد. بعضآ به راهروها سر می زد و در جواب هر کسی که راجع به پرونده اش سؤال می کرد، می گفت: "همه دعا کنید که ریشه منافقین زودتر کنده شود تا شما هم وضعیتان روشن شود".

در اواخر شهریور ۱۳۶۰ در راهروهای جلو شعبه ها بودم که آمدند و همه زندانیها را به حیاط بردنند. بعد گفتند چشم بندها را باز کنید. لا جور دی خودش آن جا بود. حبیب الله اسلامی را برای دار زدن آوردند. لا جور دی می گفت: "آخر کار منافقین را ببینید و عبرت بگیرید!" هدفش ایجاد رعب و وحشت در زندانیها بود. بعد هم جلو چشم همه ما

حبيب الله را در حالی که یک دستش را هم گچ گرفته بودند به دار کشیدند (۲۱). لاجوردی متخصص در آوردن شیوه‌های شکنجه بود. یکی از عواملی که برای تهییج بازجوها استفاده می‌کرد گذاشتن نوارهای نوحه خوانی در اتفاقهای شکنجه بود. بازجوها در ضمن زدن شلاق و شکنجه کردن زندانی، با بالا و پایین رفتن ^{تُن} صدای خواننده نوحه، زدن کابلها را تنظیم می‌کردند.

یکی از روزهای اوآخر سال ۱۳۶۱ بود که لاجوردی و حاج داود رحمانی برای بازدید به زندان قزلحصار آمده بودند. از همه بندها بازدید کردند و روز بعد در کلیه سلوهای را بستند و به مدت یک سال شدیدترین سرکوب و آزار زندانیان را که به قول خودشان حکم هم گرفته بودند و به دادگاه هم رفته بودند، شروع کردند. این آزار و اذیت از قطع هوایخوری و قطع ملاقات شروع شد و با شکنجه‌های فیزیکی (مانند سرپا نگهداشتن نفرات زندانی تا ۱۵-۱۶ روز با چشم بسته) و شکنجه‌های روانی (مجبور کردن زندانیان به شنیدن نوار ویدئویی یا صحبت‌های بریده‌ها به مدت ۱۷-۱۸ ساعت در روز) ادامه پیدا کرد».

یک نمونه از فشارها

«من در بهمن ۱۳۵۹ دستگیر شدم. همان روزهای اول لاجوردی را دیدم. هفتة اول بنده را تنبیه کردند. آن موقع ۴۰ نفر بودیم. دو مادر پیر هم در بند ما بودند. یک روز لاجوردی می‌خواست ما را تنبیه کند، با تعدادی پاسدار جانی مثل حلواهی به بند ریختند، گفتند همه باید به زیر زمین، که به آن اتاق فوتال هم می‌گفتند، برویم. می‌خواستند ما را برای شکنجه ببرند. تمامی وسایلمان را از اتاق جمع کردند. از وسایل شخصی و هر چیزی که به دستشان رسید، برداشتند. حتی موکت اتاق را جمع کردند. بعد در را بستند و سه روز ما را در آن جا بدون آب و غذا گذاشتند. هر چه درمی زدیم که بگذارید بیاییم و ضو بگیریم و نماز بخوانیم، در را بازنمی کردند. بعد از سه روز چند تکه نان به ما دادند. بعد از یک هفته به بهانه این که این بند را برای سلطنت طلبها گذاشته ایم و بند شما فرق می‌کند، ما

۲۱- تصاویری را که در صفحه بعد ملاحظه می‌کنید صحنه به دار آویختن مجاهد شهید حبيب الله اسلامی است که زندانیان را به اجبار به تماشای آن را داشته‌اند، این تصاویر برای نحسینیان بر در نشریه اتحادیه انجمنهای دانشجویان خارج کشور شماره ۹ در تاریخ ۲۶ مهر، ۱۳۶۰ به چاپ رسیده است.

صحنه به دار آوریختن مجاهد شهید حبیب الله اسلامی در حیاط زندان اوین

را به ۳۱۱ منتقل کردند. از همان جا دوباره شکنجه‌های روحی شروع شد. هر ۲ یا ۳ نفرمان را در یک اتاق بدون هیچ امکاناتی جا دادند. بعد بلندگوهایی بزرگ پشت در سلول نصب کردند. رادیو در تمام روز و شب روشن بود و با فشن زیاد از بلندگو پخش می‌شد. این صدا بعداز یک هفته روی سر ما تأثیر بدی گذاشته بود. یکی از خواهان فکش شروع به لرزش کرد. مادرها عصبی شده بودند. یک خواهر هم داشتیم که حامله بود، کلی به هم ریخته بود. لا جوردی به کارش ادامه می‌داد. هر هفته یک یا دوبار غذا نمی‌داد. گاهی در سلول را باز می‌کرد و برای تضعیف روحیه چیزی می‌گفت و می‌رفت. در یکی از روزهای اسفندماه دوباره به بند حمله کردند. ۸ نفر را که بدون اسم بودیم، در یک ماشین شبیه به ماشینهای پست که زرد هستند انداختند و بردنده روی تپه و شروع به تیراندازی کردند. با سرو صدا می‌گفتند می‌خواهیم بکشیمستان، نعره می‌کشیدند و می‌زدند و یکی از آنها شیشه جلو ماشین را شکست. خون از سرو صورتمن می‌ریخت. وقتی دیدند ما شروع به خواندن سرود مجاهد کردیم بیشتر عصبانی شدند. بعد ما را در ماشین گذاشتند و در آن را قفل کردند و رفتند. سه روز ما را آن جا گذاشتند. حلواهی در طول روز و شب یواشکی می‌آمد سر می‌زد که بیند ما چکار می‌کنیم. ما هم هر وقت می‌آمد شروع می‌کردیم به سرو دخواندن. شبها هوا خیلی سرد می‌شد و پایمان یخ می‌زد. مجبور می‌شدیم یا در جا بزیم یا ماساژ بدھیم که یخ نزینم. بعداز سه روز یک دادگاه صحراهی برایمان تشکیل دادند. آخوندی آمده بود و می‌گفت شما به خاطر سرو صدا کردن در بند مجرم هستید. این فقط یک مورد از فشارها بود. در زندانهای گوهردشت و قزلحصار وضع بدتر بود. تعدادی از خواهان براثر شکنجه‌هایی که در واحد مسکونی یا گوهردشت شده بودند روانی شدند. برای کنترل بعضی از آنها مجبور می‌شدیم آنها را به تخت بیندیم. بچه‌های کوچک هم که در خانه‌های تیمی به دست پاسداران می‌افتادند، روزگار و حشتاکی را می‌گذراندند».

شعار لاجوردی

«لا جوردی شعاری داشت که پیوسته تکرار می‌کرد: "به امید روزی که برای هر زندانی یک سلول انفرادی داشته باشیم". فکر می‌کرد اگر هواداران سازمان را به انفرادی ببرد بعد از یکی دوماه اغلبیشان می‌برند. می‌گفت: "در سلول سرعاق می‌آید و می‌فهمید که کجا

هستید". برای این کار، آمد حمله و هجوم به بندها را شروع کرد و نتیجه نگرفت. مدتی بعد انتقال بچه‌ها به گوهردشت و سلولهای معروف به گاودانی شروع شد. زندان گوهردشت معروف به هزار سلول بود. انفرادیهای طولانی از آن جا شروع شد. بعد از ۹ ماه خودش برای بازرسی آمد، دید هیچ کدام از زندانیان حاضر نیستند به خواستش تن بدنهای خواستش این بود که "بایاید جلو جمع از سازمان و اعتقادات خودتان ابراز از نزجار بکنید". فشارها را باز هم بالا برد. همه امکانات را قطع کرد. حتی اگر یک قرآنی توی سلوول داشتیم آن را جمع کرد. انواع و اقسام محدودیتها را بیشتر کرد. کابل زدنها را به بهانه‌های مختلف اضافه کرد. نصف شهها می‌آمدند در را بالگد می‌کوییدند. زندانی را به بهانه‌های مختلف، مثل این که با سلوول بغلی تماس گرفته است، شلاق می‌زدند. تاریکخانه را راه انداخت، تاریکخانه جایی بود حدود یک دریک و نیم متر که هیچ منفذی به خارج نداشت. به بهانه‌های مختلف، یا چرا قرآن بلند خوانده‌ای، یا چرا گفته‌ای غذا کم است، یا چرا گفته‌ای آب حمام سرد است، بچه‌ها را می‌بردند آن جا و یک هفته توی این تاریکخانه‌ها نگه می‌داشتند. دقیقاً زمانی را برای کابل زدن انتخاب می‌کرد که قبلش هشدار داده بود که همه بشقابها را برای غذا آماده کنند. بعد به جای این که غذا توزیع کنند، لاجوردی در سلولهای را باز می‌کرد، یکی یکی زندانیان را می‌کشید و سط سالن و شروع به زدن می‌کرد. یا مثلاً تعدادی از خواهران را از بندهای خواهران می‌آورد جایی که ما هم صدای داد و فریادشان را بشنویم و با کابل می‌زد.

بعد از یک سال و نیم باز هم آمد دید نه تنها هیچ مقاومتی شکسته نشده بلکه مقاومت بچه‌ها بالاتر رفته است. قانون ۱۷ ماهه‌ی را گذشت، قانونی که طبق آن هر نوع ورزش و نرمش ممنوع بود، از ساعت ۶ شب پنجره رفتن ممنوع، از ساعت ۹ شب سیفون کشیدن ممنوع، هرنوع درست کردن تسبیح با هر چیزی ممنوع و ... اعلام کردند اگر کسی این قوانین را رعایت نکند حکم‌ش ضرب حتی الموت است. یعنی زدن تا مرگ. یک روز به لاجوردی گفتیم الان یک سال و نیم است که ما توی انفرادی هستیم. برای چی آخر باید این جا باشیم، گفت: "شما اگه حکمتون تموم هم بشه باز هم تا وقتی که خواسته ما را اجرا نکنین توی زندان می‌مونین" .

